

Studie over:
בר מצוה - Bar Mitzwa en het Messiaanse Jodendom!

Beit Knesset Beit Nitzachon
בית כנסת בית ניצחון

Rabbijn: Daniël Prins

'Bar Mitzwa en het Messiaanse Jodendom' - בר מצוה

מְשִׁילִי, שְׁלֵמָה בֶּן-דָּוִד מֶלֶךְ, יִשְׂרָאֵל
לְדַעַת חֲכָמָה וּמוֹסָר; לְהַבִּין, אֲמַרִי בִּינָה
לְקַחַת, מוֹסֵר הַשָּׁכֶל; צְדָק וּמִשְׁפָּט, וּמִשְׁרִים
לְתֵת לַפְתָּאִים עֲרָמָה; לְנַעַר, דַּעַת וּמִזְמָה
יִשְׁמַע חֲכָם, וַיּוֹסֶף לְקַח; וְנָבוֹן, תַּחְבֻּלוֹת יִקְנֶה

"Mijn zoon, als je in acht neemt wat ik zeg, mijn richtlijnen altijd onthoudt, een open oor hebt voor mijn wijsheid, een geest die neigt naar inzicht, als je erom vraagt de dingen te begrijpen, roept om scherpzinnigheid, ernaar zoekt als was het zilver, ernaar speurt als naar een verborgen schat – dan zul je ontdekken wat ontzag voor JHWH is, dan zul je kennis van Elohiem verwerven." (Misjlee – Spreuken 2:1-5)

1. Inleiding

Bar Mitzwa בר מצוה betekend in het Hebreeuws zoon van het gebod en is een fundamenteel moment in het leven van een Joodse jongen. Maar wat is nu pressies de kern van Bar Mitzwa en kunnen Messiaachim (Messiaans gelovige) ook Bar Mitzwa vieren? Om deze vraag te kunnen beantwoorden moeten we de Tanach, B'rit HaChadasha, joodse geschriften en de Joodse geschiedenis bestuderen.

Het woord בר מצוה Bar Mitzwa is een *Hebreeuws, Babylonisch, Armeens* woord. De term "Hebreeuws, Babylonisch, Armeens" is een doorverwijzing naar de schrijftaal zoals wij die terug vinden in de Babylonische talmoed. De Joodse rabbijnen hebben deze schrijftaal ontwikkeld tussen de eerste en de 11de eeuw na de jaartelling.

Hoewel Bar Mitzwa letterlijk vertaalt "zoon van gebod" betekend is de rabbijnse zinsnede "bar" een doorverwijzing naar een Bar (gemachtigde), die is onderworpen aan de Torah. Met andere woorden de jongen van 13 jaar neemt een besluit om de Torah na te leven en zich te onderwerpen aan de Torah. Hij bevestigt d.m.v de Bar Mitzwa dat hij de verantwoordelijkheid kan en wil dragen om de wetten van de Torah te onderhouden, na de Bar Mitzwa mag hij daarom ook religieuze taken uitvoeren in de synagoge.

De term Bar Mitzwa wijst naar de persoon die de Bar Mitzwa doet maar ook naar het feest op zichzelf. Je bent dus zo gezegd wat je viert een Bar Mitzwa (een zoon van het gebod).

Nadat je Bar Mitzwa gedaan hebt draag je de verantwoordelijkheid van een volwassene. Deze verantwoordelijkheid bestaat volgens de Joodse wet uit het volgende:

- Je draagt de morele verantwoordelijkheid voor je eigen acties.
- Je draagt de verantwoordelijkheid over je persoonlijke eigendommen (de Torah, t'filin enz).

- Je draagt de verantwoordelijkheid om opgeroepen te kunnen worden om de Torah te lezen en deel te nemen aan gebed. In het bijzonder de minjan, dit is een gebed waar 10 mannen voor nodig zijn.
- Je moet de 613 wetten van de Torah houden en nastreven.
- Je draagt verantwoordelijkheid voor nieuwe wetten van de Torah die je voor je Bar Mitzwa niet moest volgen.

2. Historische achtergrond

De historische achtergrond van de Bar Mitzwa traditie is iets moeilijker op te sporen dan veel andere tradities. Dit komt vooral omdat er geen specifieke verwijzing naar de ceremonie in de Hebreeuwse Geschriften beschreven staat. Echter, er zijn Tientallen Bijbelverzen die het idee steunen dat er een tijdperk van verantwoording aan de geboden van de JHWH geweest is. Sommigen zouden het ironisch vinden dat het meest gedetailleerde verslag van een Bar Mitzwa in de Bijbel is eigenlijk in het B'rit HaChadasha staat, we kunnen dit verslag vinden in Loekas 2:40-51:

וְהָיָה נִישׁוּבוֹ הַגְּלִילָה אֶל-נְעֻרַת עֵידָם: וַיְגַדֵּל הַנַּעַר
 וַיְחַזֵּק (בְּרוּחַ) וַיִּמְלֵא חֵכְמָה וְחַסֵּד אֱלֹהִים עִמּוֹ:
 וַעֲלוּ הוֹרָיו יְרוּשָׁלַיִם מִדֵּי שָׁנָה בְּשָׁנָה לְהַגֵּאתָם
 הַפֶּסַח: וַיְהִי בַּהֲזֹתוֹ בֶן-שְׁתַּיִם עֲשָׂרָה שָׁנָה וַעֲלוּ
 (יְרוּשָׁלַיִם) כַּמִּשְׁפָּט הַחֲגֵג: וַיִּמְלְאוּ הַיָּמִים וַיִּשׁוּבוּ וַיִּוָּתֵר
 הַנַּעַר יְשׁוּעַ בִּירוּשָׁלַיִם יְהוֹרָיו לֹא יָדָעוּ: וַיֹּאמְרוּ עִם-
 חֶבְלֵי הָאֲרָחִים הוּא וַיִּלְכוּ כַּדָּרֵךְ יוֹם וַיִּבְקְשׂוּהוּ בֵּין
 הַקְּרוֹבוֹת וְהַמְּדַעִים: וְלֹא מָצְאוּהוּ וַיָּשׁוּבוּ יְרוּשָׁלַיִם
 לִבְקֵשׁוֹ: וַיְהִי מִקֵּץ שְׁלֹשַׁת יָמִים וַיִּמָּצְאוּהוּ בַּמִּקְדָּשׁ וְהוּא
 יֹשֵׁב בְּתוֹךְ הַמְּוֹרֵת וְשֹׁמֵעַ אֲלֵיהֶם וְשׂוֹאֵל אֹתָם: וְכָל-
 הַשְּׂמֵעִים אֹתוֹ תָמְהוּ עַל-שִׁכְלוֹ וְעַל-תְּשׁוּבָתוֹ: וַיְהִי
 כִּרְאוֹתָם אֹתוֹ וַיִּשְׁתַּמְּמוּ וְהָאִמֵּר אֵלָיו אִמּוֹ בְּנֵי לְמָה
 כָּכָה עָשִׂיתָ לָנוּ הִנֵּה אֲבִיךָ וְאָנֹכִי בַּעֲצַבְתָּ לֵב בַּקְּשׁוֹנֶיךָ:
 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם לְמָה זֶה בַּקְּשׁתֶּם אֹתִי הֲלֹא יָדַעְתֶּם כִּי
 אֶהְיֶה בְּאֶשֶׁר לְאָבִי: וְהֵם לֹא דָבְרוּ אֶת-הַדָּבָר אֲשֶׁר
 דִּבֶּר אֲלֵיהֶם: וַיֵּרֵד אֹתָם וַיָּבֹא אֶל-נְעֻרַת וַיִּפְגַּע לָהּ

"Het kind groeide op en werd krachtig, en het werd vervuld met wijsheid, en de genade van Elohiem was op Hem. En zijn ouders reisden elk jaar naar Jeroeshalajiem, voor Pesach. En toen Hij twaalf jaar was geworden en zij, zoals dit bij het feest gebruikelijk was, optrokken, en

de feestdagen voleindigd hadden, bleef het kind Yeshua bij hun terugreis in Jeroeshalajiem achter, en zijn ouders bemerkten het niet. Daar zij vermoedden, dat Hij bij het reisgezelschap was, gingen zij één dagreis ver en zochten Hem onder de verwanten en bekenden. En toen zij Hem niet vonden, keerden zij terug naar Jeroeshalajiem, Hem zoekende. En het geschiedde na drie dagen, dat zij Hem vonden in de tempel, waar Hij zat te midden der leraren, terwijl Hij naar hen hoorde en hun vragen stelde. Allen nu, die Hem hoorden, waren verbaasd over zijn verstand en zijn antwoorden. En toen zij Hem zagen, stonden zij versteld en zijn moeder zeide tot Hem: Kind, waarom hebt Gij ons dit aangedaan? Zie, uw vader en ik zoeken U met smart! En Hij zeide tot hen: Waarom hebt gij naar Mij gezocht? Wist gij niet, dat Ik bezig moet zijn met de dingen mijns Vaders? En zij begrepen het woord niet, dat Hij tot hen sprak. En Hij ging met hen terug en kwam te Natzaereth en was hun onderdanig. En zijn moeder bewaarde al deze woorden in haar hart. En Yeshua nam toe in wijsheid en grootte en genade bij Elohiem en mensen.”

Hoewel het woord Bar Mitzwa niet genoemd wordt in het verslag van Loekas verwijst alles ernaar dat Yeshua op twaalf jarige leeftijd een *pre – Bar Mitzwa* hield. De huidige vorm van Bar Mitzwa is pas in de 15de eeuw ontstaan, de voorlopers ervan staan beschreven in de Joodse Geschriften. Er kan veel worden geleerd van de historische geschriften van de rabbijnen, door hun verschillende commentaren op de Schrift. De oude rabbijnen beschouwde de leeftijd van 12 of 13 als de leeftijd van verantwoording en de leeftijd van de fysieke volwassenheid. Op dat moment was het kind verantwoordelijk genoeg om te beginnen met het onderhouden van de geboden en plichten, zoals het vieren van de feesten van de Torah (zie Babylonische Talmoed, Kiddoesjien 16b):

”Ik bedacht mij; Als een jongen zijn 9de jaar bereikt heeft, en er groeien twee haren, dan is het een moedervlek. Vanaf 9 jaar en een dag tot het 12de jaar en een dag, blijft dit hetzelfde ” een moedervlek! R. Jose zoon van R. Jehoedah zei: zij dragen zonde ’vanaf je 13de jaar en een dag, geeft iedereen toe dat het een zonde is.” (B.T Kiddoesjien 16b)

De Talmoed probeert hiermee te leren dat de verantwoordelijkheid voor het dragen van b.v uiterlijke kenmerken die op zonde kunnen duiden vanaf het 13de jaar van start gaat. Hij is dan oud en wijs genoeg om oorzaak en gevolg naast elkaar te leggen en e.v.t zich van zijn zonde te bekeren. Tot voor die tijd, namen de ouders de volledige verantwoordelijkheid voor de acties van het kind, met inbegrip van geloften, discipline, problemen en religieuze opleiding (Jeruzalem Talmoed, Nedarim 5:6):

**”Hij die een verbod heeft gesloten door belofte om geen ondersteuning van zijn vrienden te ontvangen en heeft niets te eten - en de vriend geeft voedsel als een gift aan iemand anders, dan is degene die het verplicht verbod heeft geoorloofd om er gebruik van te maken.”
(Jeruzalem Talmoed, Nedarim 5:6)**

Het Talmoed traktaat Nedarim 5:6 geeft d.m.v de bovenstaande tekst aan dat degene die verantwoordelijkheid draagt voor zijn beloften die hij aflegt aangaande de religieuze plichten, daar zelf verantwoordelijk voor draagt. Na de Bar Mitzwa begint deze verantwoordelijkheid. Je kan niet meer terug vallen op je ouders want jij draagt de verplichting om zorg te dragen je religieuze plichten te volbrengen.

Op de leeftijd van 12 (of sommigen zeggen 13), begint deze relatie te veranderen. Een ander talmoedisch citaat dat deze overgangperiode van het leven van een kind die een Bar Mitzwa gaat houden staat in de Babylonische Talmoed (Misjna), Pirke Avot 5:24:

” Hij (Jehoeda bar Tema) had nog een kernspreuk: Met vijf jaar beginnen ze Tenach te leren , met tien jaar de misjna en met dertien jaar het doen van de mitzwot – de geboden van de Torah.” (Pirke Avot 5:24)

Hoewel de leeftijd van de Bar Mitzwa valt te debatteren, maakt de Talmoed wel duidelijk dat een jaar voor het Bar Mitzwafeest de feesten door de jongen onderzocht moest worden:

” Wij leerden: Één persoon kan niet alle kinderen op één dag tuchtigen tijdens Jom Kippoer, maar één kan ze wel één of twee jaar daarvoor trainen. Volgens R. Huna en R. Nahman is dit correct: Een jaar of twee van te voren is volgens de rabbijnse wet één jaar, of twee jaar, volgens de Bijbelse wet. Maar volgens R. Jochanan, is er een knelpunt! R. Jochanan zou zeggen: ‘één of twee jaar van te voren betekend: voordat zij volwassenheid bereiken. Kom en luister: Naar Rabbah b. S’hemuel z’n gedachten: Één persoon kan niet alle kinderen op één dag tuchtigen tijdens Jom Kippoer, maar één kan ze wel één of twee jaar daarvoor trainen, voordat zij de volwassenheid bereiken. Dit klopt volgens R. Jochanan, maar volgens R. Huna naar R. Nahman geeft dit een knelpunt. Deze Rabbijnen zullen je vertellen: trainen betekend hier ‘ vasten tot aan het einde van de dag’. Maar heeft training de betekenis van vasten tot aan het einde van de dag? Werd er niet gedacht: Wat is training? Als hij gewend was het tweede uur te eten (8 uur), nu mocht hij eten op het derde uur (9 uur); als hij gewend was om het 9de uur te eten, één geeft ze nu op het vierde uur te eten (10 uur). Raba b’Oella zei: er zijn twee soorten van training.” (B.T Yoma 82.a)”

De Talmoed bediscussieert hier de overgang van het zelf dragen van verantwoordelijkheid en het dragen van verantwoordelijkheid onder toezicht. De rabbijnen gebruiken Jom Kippoer als uitgangspunt. De discussie die zij hielden was gestoeld op de vraag; *Wanneer kan een kind de verantwoordelijkheid nemen om volgens de Torah de volle verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen daden en zonden (men berouwd hun zonden immers met Jom Kippoer!* R. Jochanan zegt: Één of twee jaar voor hun Bar Mitzwa (volwassenheid) kunnen ze getraind worden om deze verantwoordelijkheid te dragen.

Oude commentaren merken op dat de jongen of het meisje in de tijd van de tweede tempel van Jeroeshalajiem ,van de ouderen een bijzondere zegen zouden ontvangen. De term ouderen is een doorverwijzing is naar de wijze of de rabbijnen (Jeruzalem Talmoed , Sofrim 18:7):

”Er was een goede traditie in Jeroeshalajiem tijdens het onderwijs van het vasten voor de kinderen. Ouders hadden de gewoonte hun kinderen naar oudere mensen te brengen om gezegend te worden, zodat zij bekrachtigd werden. ” (Jeruzalem Talmoed , Sofrim 18:7)

Het lijkt erop dat de officiële ceremonie, die nu Bar Mitzwa genoemd word, geen gemeengoed was geworden tot aan de Middeleeuwen. Op de leeftijd van 13, zou een Joodse jongen zijn vroege Hebreeuwse en religieuze studies hebben afgerond, en zou dus gaan deelnemen aan de synagogediensten, dagelijkse gebeden en het naleven van de Torah. Een meer moderne invulling van Bar Mitzwa geeft joodse meisjes dezelfde eer, meestal op de leeftijd van 12, omdat wordt verondersteld wordt dat ze sneller volwassen zijn dan hun mannelijke tegenhangers. Het belangrijkste doel van de Bar Mitzwa is dat in de overgang van kind naar adolescent de Torah & de geboden van Elohim een belangrijke plaats in zijn leven krijgen. Hij kiest daarmee voor een leven met Elohim en hij/zij wil tevens een voortzetter van het verbond zijn.

3. De Voorbereiding

Om een scherper beeld te krijgen van de inhoud van een Bar Mitzwa viering is het belangrijk om de huidige tradities en liturgie door te nemen.

Wat zijn de voorbereidingen die gedaan moeten worden, hoe gebeurt het en waarom gebeurt het. D.m.v het bestuderen van de huidige invulling van Bar Mitzwa kunnen wij leren een Messiaanse Bar Mitzwa te vieren.

Voorbereiding voor een belangrijke overgang in het leven gebeurt niet zonder voorbereiding. Inderdaad, de meeste Joodse kinderen besteden enkele jaren in de synagoge en de Hebreeuwse school aan studies, geleidelijk aan wordt er gewerkt in de richting van het doel om Bar Mitzwa te doen. Deze studie omvat de Hebreeuwse taal, maar wordt vaak aangevuld met studies in de Joodse geschiedenis, traditie en de Bijbel. De jaren van voorbereiding bereikt zijn hoogtepunt in de Bar Mitzwa ceremonie. Dit gebeurt tijdens een speciale dienst in de synagoge op de shabbat in de buurt van 13e verjaardag van het kind (in het 12de jaar voor het meisje).

De ceremonie is heel mooi en uitgebreid. Bewust van zijn nieuwe verant - woordelijkheden, is de jongen bereid om een aanzienlijk deel van de synagoge dienst daadwerkelijk te leiden. In het bijzonder, beheerst het kind verschillende delen van de liturgische dienst die, afhankelijk van de van de jonge student verschillend kunnen zijn, bijvoorbeeld dergelijke Hebreeuws gebeden zoals de Sh'ma (Deuteronomium - D'wariem 6:4), de Amida (18 gebed) en diverse Psalmen - Tehiliem. Het centrum van de dienst is het lezen van de Torah, Haftarah en de B'rit Hachadasha (Voor Messiaanse Joden).

De eerste keer een schriftlezing is een hele eer en erg spannend. De voorzanger, of de vader van het kind, opent de ark met de Torah-rol en plaatst het in de armen van de Bar Mitzwa. Na de nodige zegeningen te hebben gezongen, begint er een heilige tocht. Het kind loopt dapper door de gangpaden van de synagoge met de heilige rol. Het is gebruikelijk voor mensen om hun eerbied te tonen voor het Woord van Elohim door het aanraken van de Torah met hun tallitot (gebedsmantels) of siddeerim (gebedenboeken). De gehele gemeente krijgt de Torah te zien en wordt op deze manier geconfronteerd met de Torah, het heilige Woord van Elohim. De Torah wordt geopend en de Bar Mitzwa opent de lezing met het zingen van de b'rachot (zegeningen):

ברכו את יי המבורך:
(2x) ברוך יי המבורך לעולם ועד:

Bar'chu et Adonai haM'vorach!

Baruch Adonai haM'vorach l'olam va'ed! (2x)

Prijst JHWH, de Gezegende!

Geprezen zij JHWH, de Gezegende, voortdurend en altijd! (2x)

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם
אשר בחר בנו מכל העמים
ונתן לנו את תורתו:
ברוך אתה יי נותן התורה אמן:

Baruch atah Adonai, eloheinu melech Ha'Olam, asher Bachar banu mikol ha'amim, V'natan lanu et torato. Baruch atah Adonai, noten ha'torah. Amen.

Gezegend zijt Gij, JHWH onze Elohiem, Koning van het heelal, die ons heeft gekozen uit alle volken en ons de Torah gegeven heeft. Gezegend zijt Gij, JHWH, gever van de Torah. Amen.

De wekelijkse sidra wordt traditioneel gezegend door zeven lezers, elke persoon doet een b'racha (zegening) van een deel van de lezing van de Torah, Haftarah en de B'rit Hachadasha. Deze lijn wordt gevolgd door de Bar Mitzwa, die de zegeningen opzegt en vervolgens de sidra van de Torah leest. Het kind leest niet allen de passage in het Hebreeuws (waar uitdaging genoeg in zit), maar zingt ook de melodie die het lezen van de Torah begeleid. Van deze melodieën word er verondersteld dat zij dateren uit de tijd van Moshe (zie Deuteronomium- Dewariem 31:19-22), en werden opgenomen in de liturgie van de synagoge, er wordt overigens wel een andere tekst in de b'rachot (zegeningen) gebruikt:

וְאֶגְדֵּי הַסֵּתֶר אֲסִתֹּר פָּנַי בַּיּוֹם הַהוּא עַל כְּלִי הַדְּעָה אֲשֶׁר עָשָׂה
כִּי פָנָה אֱלֹהִים אַחֲרָיִם:
וְעָשָׂה כְּתָבוּ לָכֶם אֶת־הַשִּׁירָה הַזֹּאת וְלִמְנָחָה אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
שִׁימָה בְּפִיהֶם לְמַעַן תִּזְכְּרוּ לִי הַשִּׁירָה הַזֹּאת לְעַד בְּבִנְי וְיִשְׂרָאֵל:
כִּי־אֲבִיאֵנּוּ אֱלֹהֵי־הָאֲרָצָה וְאֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתִּי לְאֲבוֹתָיו וְכַת הַלֵּב וְדַבַּר
וְאָכַל וְשָׂבַע וְדָשַׁן וּפָנָה אֱלֹהִים אַחֲרָיִם וְעָבְדוּם וְנִאֲצַנְוּ
וְהִפְּרֹ אֶת־בְּרִיתִי:
וְהָיָה כִּי־תִמְצָאֵן אֹתוֹ רְעוֹת רַבּוֹת וְצָרוֹת וְעָנְתָה הַשִּׁירָה הַזֹּאת
לְפָנָיו לְעַד כִּי לֹא תִשְׁכַּח מִפִּי דָרְעוּ כִּי יִדְעֵתִי אֶת־יְצִרָתוֹ אֲשֶׁר הוּא
עָשָׂה הַיּוֹם בְּטָרָם אֲבִיאֵנּוּ אֱלֹהֵי־הָאֲרָץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי:

"Nu dan, schrijf dit lied op en leer het de Jisraëlieten, leg het hun op de lippen, opdat dit lied Mij tot getuige zij tegen de Jisraëlieten. Want Ik zal hen naar het land brengen, dat Ik hun vaders onder ede beloofd heb, vloeiende van melk en honig; zij zullen eten en verzadigd en vet worden, maar zij zullen zich tot andere goden wenden en die dienen; Mij echter zullen zij versmaden en mijn verbond verbreken. Wanneer dan vele rampen en benauwdheden hen treffen, dan zal dit lied tegen hen getuigenis afleggen, want het zal in de mond van hun nageslacht niet verstommen. Immers, Ik ken de gezindheid die zij heden koesteren, voordat Ik hen breng naar het land, dat Ik hun onder ede beloofd heb. Toen schreef Moshe dit lied op en leerde het de Jisraëlieten."

Of de melodieën afgeleid zijn van het lied van Moshe is te bediscussiëren, er zijn niet genoeg bewijzen voor. Wat wel bekend is m.b.t de melodieën van de b'rachot is dat

zij al eeuwen op deze manier gezongen worden. Dat daar wellicht oudere melodieën aan verbonden zijn is niet geheel onmogelijk.

Nadat het lezen van de Torah is voltooid, zingt de Bar Mitzwa de volgende zegen:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם
אשר נתן לנו תורת־אמת
וחיי עולם נטע בתכנו:
ברוך אתה יי נותן התורה אמן:

Baruch atah Adonai, eloheinu melech Ha'Olam, asher natan lanu Torat emet, V'chayey olam nata b'tokheinu. Baruch atah Adonai, noten ho'torah. Amen.

Gezegend zijt Gij, JHWH onze Elohiem Koning van het heelal, die ons de Torah van de waarheid gegeven heeft, en het eeuwige leven in ons midden heeft gepland. Gezegend zijt Gij, JHWH, gever van de Torah. Amen.

De lezing van Haftarah wordt *maftir* genoemd, omdat in de meeste synagoge de Haftarah lezing aan het einde van de dienst gelezen. De Haftarah is een selectie uit de profetische geschriften die het thema uit de Torah gedeelte belicht. De lezing begint met de laatste drie verzen uit de Torah portie, om de indruk te wekken dat de Haftarah even belangrijk is als de Torah en op deze manier beide lezingen aan elkaar verbinden. De Bar Mitzwa leest deze *maftir* verzen in de Torah, zingt de afsluitende zegen, en leest in de Haftara. Het kind heeft een speciale uitdaging, als hij de Torah lezing leest moet hij tevens de verbinding leggen met de lezing uit de Haftarah. Voordat de lezer begint wordt de volgende zegen gezongen:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם
אשר בחר בנביאים טובים
ורצה בדבריהם הנאמרים באמת:
ברוך אתה יי הבוחר בתורה
ובמשה עבדו ובישראל עמו
ובנביאי האמת והצדק אמן:

Baruch atah Adonai, eloheinu melech Ha'Olam, asjer Bachar binvi'im tovim, Vratzah b'divreyhem ha'ne'emarim be'emet. Baruch atah Adonai, ha'bocheyr ba'torah uvmoshe Avdo, uvyisrael amo, uvinvi'ey ha'emet va'tzedek. Amen.

Gezegend zijt Gij, JHWH onze Elohiem, Koning van het heelal, die goede profeten heeft uitgekozen en behagen heeft gevonden in hun woorden die op waarheid berusten. Gezegend zijt Gij, JHWH, die Zijn keuze bepaald heeft op de Torah, op Moshe, Zijn dienaar, en op Jisraël, Zijn volk, en op de profeten die waarheid en gerechtigheid verkondigen, amen!

Alle ogen zijn gericht op het Bar Mitzwa kind als hij de traditionele lezing van de profeten zingt. Nadat deze lezing (die lang of kort kan zijn) is voltooid, zingt het kind de afsluitende zegen voor de Haftaralezing:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם
צור כל-העולמים צדיק בכל-הדורות
האל הנאמן האומר ועושה המדבר ומקיים
שכל-דבריו אמת וצדק:
נאמן אתה הוא יי אלהינו ונאמנים דבריך
ודבר אחד מדבריך אהור לא-ישוב ריקם
כי אל מלך נאמן ורחמן אתה:
ברוך אתה יי האל הנאמן בכל-דבריו אמן:

Baruch Ata Adonai, Eloheinu, Melech haOlam, tzur kol haOlamim, tzadiq b'chol haDorot, haEl haNe'eman, haOmer v'ose, haM'daber um'qayem, sh'kol-d'varav emet v'tzedeq. Ne'eman Ata Hu Adonai Eloheinu, v'ne'emanim d'vareicha, v'davar echad mid'vareicha, achor lo-yashuv reiqam, ki El Melech ne'eman, v'rachaman Ata. Baruch Ata Adonai, haEl haNe'eman, b'chol-d'varav, amen!

Gezegend zijt Gij, JHWH onze Elohiem, Koning van het heelal, Rots van alle eeuwigheid, rechtvaardig in alle geslachten, getrouwe Elohiem, die zegt en doet, die spreekt en volbrengt, al Uw woorden zijn waar en rechtvaardig. Trouw bent U, JHWH, onze Elohiem en betrouwbaar zijn Uw woorden, niet één van Uw beloften zal onvervuld blijven, want U bent een trouwe en genadige Elohiem en Koning. Gezegend zijt Gij, JHWH, de Elohiem die trouw blijft aan al Zijn woorden, amen!

Na realisering van zijn primaire taak "het zingen van de Schriftlezingen en b'rachot (zegeningen)", zal het kind het laatste deel van de ceremonie - de *d'rasha* ("preek" of "onderwijs") uitvoeren. Dit is beter bekend als de Bar Mitzwa toespraak waar het kind een mini-preek geeft en zijn familie en vrienden dankt voor het deelnemen aan deze vreugdevolle gebeurtenis. Deze mini – preek zal het inzicht in het woord en zijn relatie met Elohim voor de gehele gemeente verklaren. De Messiaans gelovige lezen ook uit de b'rit Hachadasha (*het vernieuwde verbond*) hier horen ook de nodige zegeningen bij. Synagoge Beit Nitzachon heeft deze verwerkt in de Beit Nitzachon Bar Mitzwa liturgie!

De ceremonie sluit meestal met de gebruikelijke groeten en de beste wensen van familie en vrienden. Dit kunnen persoonlijke verhalen zijn maar ook een zegen of een lied, dit verschilt per geloofsgemeenschap. De synagoge kan verschillende geschenken geven aan het kind (bijvoorbeeld certificaten, een gebedsmantel (voor een jongen), of een Bijbel. Vaak wordt de synagogedienst, gevolgd door een receptie of feest ter ere van de nieuwe Bar Mitswa. Geschenken, voedsel en Jisraëliische volksdansen zijn er meestal in overvloed om de vreugde van deze gelegenheid te vergroten.

4. Bar Mitzwa & B'rit HaChadasha

השמעים אתו תמהו על-שכלו ועל-תשובתיו: ויהי כראותם אתו וישתוממו ותאמר אליו אמו בני למה ככה עשית לנו הנה אביך ואנכי בעצבת-לב בקשנוך: ויאמר אליהם למה זה בקשתם אתי הלא ידעתם כי

"En toen zij Hem zagen, stonden zij versteld en zijn moeder zeide tot Hem: Kind, waarom hebt Gij ons dit aangedaan? Zie, uw vader en ik zoeken U met smart! En Hij zeide tot hen: Waarom hebt gij naar Mij gezocht? Wist gij niet, dat Ik bezig moet zijn met de dingen mijns Vaders?"
(Loekas 2: 48 -49)

Zoals eerder vermeld, is de Bar Mitzwa ceremonie niet specifiek gevonden in de Hebreeuwse Geschriften. Echter, de rabbijnse commentaren bevatten veel verwijzingen naar een ceremonie die de leeftijd van verantwoording markeert. Verrassend genoeg staat de duidelijkste beschrijving van een oude Bar Mitzwa ceremonie beschreven in de B'rit HaChadasha:

יהיה נישבו תגליקה אל-נצרת עירם: ויגדל הנער ויחזק (פרווח) וימלא חכמה וחסד אלהים עמו: ועלו הוריו ירושלים מדי שנה בשנה להג את-תג הפסח: ויהי בחיותו בן-שנים עשרה שנה ויעלו (ירושלים) כמשפט החג: וימלאו הימים וישבו ויותר הנער ישוע בירושלים והוריו לא ידעו: ויאמרו עם-חבל הארחים הוא וילכו כדרך יום ויבקשוו בין הקרובים והמדיעים: ולא מצאו וישבו ירושלים לבקשו: ויהי מקץ שלשת ימים וימצאו במקדש והוא ישב בתוך המזרים ושמע אליהם ושאל אתם: וכל-השמעים אתו תמהו על-שכלו ועל-תשובתיו: ויהי כראותם אתו וישתוממו ותאמר אליו אמו בני למה ככה עשית לנו הנה אביך ואנכי בעצבת-לב בקשנוך: ויאמר אליהם למה זה בקשתם אתי הלא ידעתם כי איהו באשר לאבי: והם לא הבינו את-הדבר אשר דבר אליהם: וירד אתם ויבא אל-נצרת ויפגע להם

"Het kind groeide op en werd krachtig, en het werd vervuld met wijsheid, en de genade van Elohim was op Hem. En zijn ouders reisden elk jaar naar Jeroeshalajiem, voor Pesach. En toen Hij twaalf jaar was geworden en zij, zoals dit bij het feest gebruikelijk was, optrokken, en de feestdagen voleindigd hadden, bleef het kind Yeshua bij hun terugreis in Jeroeshalajiem

achter, en zijn ouders bemerkten het niet. Daar zij vermoedden, dat Hij bij het reisgezelschap was, gingen zij één dagreis ver en zochten Hem onder de verwanten en bekenden. En toen zij Hem niet vonden, keerden zij terug naar Jeroeshalajiem, Hem zoekende. En het geschiedde na drie dagen, dat zij Hem vonden in de tempel, waar Hij zat te midden der leraren, terwijl Hij naar hen hoorde en hun vragen stelde. Allen nu, die Hem hoorden, waren verbaasd over zijn verstand en zijn antwoorden. En toen zij Hem zagen, stonden zij versteld en zijn moeder zeide tot Hem: Kind, waarom hebt Gij ons dit aangedaan? Zie, uw vader en ik zoeken U met smart! En Hij zeide tot hen: Waarom hebt gij naar Mij gezocht? Wist gij niet, dat Ik bezig moet zijn met de dingen mijns Vaders? En zij begrepen het woord niet, dat Hij tot hen sprak. En Hij ging met hen terug en kwam te Natzaareth en was hun onderdanig. En zijn moeder bewaarde al deze woorden in haar hart. En Yeshua nam toe in wijsheid en grootte en genade bij Elohim en mensen.” (Loekas 2:40-51)

Deze Bar Mitzwa ceremonie moet zeer belangrijk zijn geweest voor de schrijvers van de B'rit HaChadasha want dit is het enige geregistreerde geval van de jeugdijaren van Yeshua. Het is geen toeval dat het heeft plaatsgevonden op de leeftijd van twaalf jaar. Precies volgens de traditie werd een zoon dan verantwoordelijk gesteld voor het naleven van de Joodse feesten en wetten. Overeenkomstig reisde Joseef en Mirjam naar Jeroeshalajiem om met hun zoon het Pesach te vieren en om hem voor te bereiden op de taken van van een Bar Mitzwa – zoon van het gebod.

Echter, deze Bar Mitzwa bleek nogal verschillend van de gemiddelde Bar Mitzwa te zijn. Toen de familie terug trok naar hun geboorteplaats Natzaareth, besepte Mirjam en Joseef niet dat Yeshua nog in de tempel was. Onderweg kwamen zij pas tot de ontdekking dat hij niet aanwezig was, zij gingen terug naar Jeroeshalajiem. Toen ze hem eindelijk hadden opgespoord, vonden ze hem waar elke goede Bar Mitzwa jongen zou zijn gevonden, hij ontving de b'racha (zegen) van de rabbijnen zoals gebruikelijk was volgens oude traditie. Wat ieders aandacht trok was dat deze specifieke student geweldig veel kennis had, zelfs de rabbijnen waren onder de indruk van de wijsheid van zijn d'rasha ("onderwijs"). Deze Bar Mitzwa jongen had iets bijzonders, zij wisten niet dat zij voor de Mashiach stonden!

Hoewel er veel elementen van de Bar Mitzwa uit de eerste eeuw overeenkomen, was dit een Bar Mitzwa om niet te vergeten. Yeshua is het perfecte voorbeeld van wat een Bar Mitzwa zou moeten zijn. Zoals opgemerkt in de B'rit Chadasha.

Hoewel hij de Zoon was, leerde hij gehoorzaamheid door zijn lijden. En nadat hij zijn doel bereikt had, werd hij de bron van de eeuwige verlossing voor allen die Hem gehoorzamen (Hebreeën - Ivriem 5:8-9):

מִי־שִׁכּוּל לְהוֹשִׁיעוּ מִמּוֹת וַיִּעֲתַר־לּוֹ מִפְּנֵי יְרֵאָתוֹ : וְאִךְ
בִּיְהוָה הֵבִין לָמַד מִעֲוֹתָיו לְשִׁמוּעַ : וְאַחֲרֵי אֲשֶׁר הִשְׁלַם

” Hoewel hij zijn Zoon was, heeft hij moeten lijden, en zo heeft hij gehoorzaamheid geleerd. En toen hij naar de uiteindelijke volmaaktheid gevoerd was, werd hij voor allen die hem gehoorzamen een bron van eeuwige redding ” (Ivriem – Hebreeën 5:8-9)

Hoe geweldig het is om te beseffen dat Yeshua de enige perfecte Bar Mitzwa is in de geschiedenis van Jisraël. Hij heeft alles van de Torah vervuld voor degenen die in

hem geloven. Yeshua maakte met zijn Bar Mitzwa de claim de perfecte rabbijn te zijn. Toen Mirjam en Joseef hun zoon Yeshua vonden in de tempel gaf Yeshua het volgende antwoord op de vraag waarom hij niet met hun meegekomen was:

הַשְׁמַעִים אֶתְּוֹ תִמְהוּ עַל־שִׁבְלוֹ וְעַל־תְּשׁוּבָתוֹ: וְהִי
כִּרְאוֹתֵם אֶתְּוֹ וַיִּשְׁתַּוְּמְמוּ וַתֹּאמֶר אֵלָיו אִמּוֹ בְּנֵי לֵמָּה
כָּכָה עָשִׂיתָ לָּנוּ הִנֵּה אֲבִיךָ וְאִנּוּכִי בְּעִצְבַּת־לֵב בִּקְשָׁנוּךְ:

"En Hij zeide tot hen: Waarom hebt gij naar Mij gezocht? Wist gij niet, dat Ik bezig moet zijn met de dingen mijns Vaders?" (Loekas 2: 49)

Yeshua liet een glimp zien van zijn taak als Mashiach, de leer die hij gaf was niet van zichzelf maar van zijn Vader. Evenzo geldt dit voor de volgeling van Yeshua HaMashiach die Bar Mitzwa houdt, hij moet zichzelf niet op het oog hebben maar Avinu SeBashamajim en dient Yeshua te volgen. Yeshua, de geboden en Avinu SeBashamajim zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De volgeling van Yeshua die Bar mitzwa doet heeft Yeshua HaMashiach lief en zal zijn rabbi " Yeshua " in waarheid leren kennen:

בְּאָבִי וְאַתֶּם בֵּי וְאִנִּי בְכֶם: מִי אֲשֶׁר מִצֹּתִי אֵתוֹ וַיִּשְׁמַר
אֵתֵן הוּא אֲשֶׁר אֶהֱבֶה אֹתוֹ וְאֶהְבֶּה אֹתוֹ לְאָבִי וְאִנִּי

" Wie mijn geboden kent en zich eraan houdt, heeft mij lief. Wie mij liefheeft zal de liefde van mijn Vader en mij ontvangen, en ik zal mij aan hem bekendmaken." (Jochanan 14:21)

5. Voor wie is Bar Mitzwa bedoeld en welke stappen kan ik daarin nemen?

Waarom zou mijn kind bar Mitzwa moeten vieren?

Er zijn vele redenen voor een kind om een Bar Mitzwa te vieren. Het kind die Bar Mitzwa viert doet dit uit zijn liefde voor het Woord van Elohim en toont aan zijn geloofsgenoten dat hij de weg van de Torah wil gaan in de voetstappen van Yeshua Mashiach. De ceremonie is ook een middel om je te identificeren met de Joodse cultuur de bijbelse principes en het erfgoed dat wij claimen als de onze, hetzij door geboorterecht, of door te zijn geënt op de edele olijfboom (Romeihem - Romeinen 11).

Wie mag er Bar Mitzwa houden?

Alle mensen met liefde voor Elohim, die een verlangen in hun hart hebben om zijn wegen te volgen, en die een Joodse levensstijl nastreven kunnen Bar Mitzwa houden.

Wat zijn de eisen voor een kind die Bar Mitzwa wil vieren?

Eerst moet er een verlangen zijn om een Bar Mitzwa te worden, en de inzet om te gaan leven naar de voorwaarden die daaraan verbonden zijn. Ten tweede is er een Bar Mitzwa voorbereiding, die normaliter begint een jaar voorafgaand aan het verwachte tijdstip van de ceremonie. In dat jaar zullen er verschillende vergaderingen met de rabbijn of hoofd van de synagoge plaatsvinden. Er wordt geoefend en nagedacht over Parasha die de talmid (leerling) voorleest op zijn Bar Mitzwa. Tevens is er tijd om zijn d'rasha voor te bereiden. Dit alles gebeurt ten gunste van de Bar Mitzwa ceremonie en tot eer van Elohim en Mashiach Yeshua.

Hoe ziet het studieprogramma eruit?

Het studieprogramma is verdeeld in verschillende secties. Het eerste deel geeft een overzicht van de Bijbel. De boeken van de Bijbel, de volgorde van de boeken, en hun Hebreeuwse namen zullen worden bestudeerd. Het tweede deel is een overzicht van de geschiedenis van het Joodse volk. Het derde deel is een korte geschiedenis van het Messiaans Jodendom. Het vierde deel geeft een overzicht van de verschillende Joodse tradities, en hoe de Messiaans gelovige deze interpreteren en mogen naleven.

In het laatste deel zal de Hebreeuwse taal worden geïntroduceerd, in het bijzonder de uitspraak en leesvaardigheid bedoeld om de student te leren lezen uit de *Sefer Torah* (de Torahrol). Ook wordt de persoonlijke geloofsontwikkeling hier niet in overgeslagen.

Wanneer gaat de voorbereiding van start?

Het studieprogramma is ontworpen om een jaar voor de geplande Bar Mitzwa datum te worden ingezet. Op het moment dat er een keuze is gemaakt om Bar Mitzwa te doen wordt er een afspraak met de rabbijn gemaakt om de juiste datum te plannen. De datum is per persoon verschillend en meestal valt Bar Mitzwa op de eerste shabbat na de verjaardag van de 13 jarige talmid. Op dat moment het startschot gegeven en kunnen de voorbereidingen beginnen!